

Netwerkbedrijven

Titel: Vervangen van een hoofdkraan of drukregelaar met asbesthoudende fitterskit

Versie: 26 juni 2020

Risico: Blootstelling aan asbest

Beschrijving: Blootstelling aan asbest kan op lange termijn ernstige gezondheidsschade veroorzaken.

Doel

Werkwijze om zonder asbestemissie een hoofdkraan / drukregelaar te vervangen/verwijderen. Deze werkinstructie is alleen van toepassing op hennep fitverbindingen waar asbesthoudende kit is gebruikt, andere type verbindingen zoals teflontape of Loctite kunnen op de gebruikelijke wijze worden uitgevoerd.

Maatregelen medewerker

Voor u begint

- U heeft een opleiding asbestherkenning en een uitleg op basis van deze werkinstructie gehad. Zo niet, dan mag u de werkzaamheden niet uitvoeren.
- Bij het vervangen mogen maximaal 4 verbindingen worden losgedraaid stroomopwaarts van de gasmeter en indien noodzakelijk bij vervangen van de meterbeugel ook aan de klantzijde.
- Borstelen en schuren van fitverbinding met hennep is niet toegestaan.
- Indien een te verwijderen aansluitleiding jonger is dan 1978, dan zijn alle werkzaamheden normaal uit te voeren.
- In een storingsituatie dient bij het aantreffen van hennep verbindingen ervan uitgegaan te worden dat het asbesthoudende fitterskit verbindingen zijn.
- Zijn de aansluitleidingen van 1978 of ouder (of is de leeftijd niet vast te stellen) dan dient bij voorkeur de hennep met fitterskit verbinding eerst te worden onderzocht op aanwezigheid van asbest.

Op basis van de uitkomst zijn er twee mogelijkheden:

- Mogelijkheid 1: De hennep/fitterskit verbinding is niet asbesthoudend. De werkzaamheden kunnen dan normaal uitgevoerd worden.
- Mogelijkheid 2: Vastgesteld is dat de hennepverbindingen asbesthoudend fitterskit bevatten of het is niet mogelijk de verbindingen te onderzoeken terwijl de leidingen wel van 1978 of ouder zijn. Er moet dan vanuit worden gegaan dat de fitverbindingen asbesthoudend zijn. Er moet dan gewerkt worden volgens deze werkinstructie.
- Controleer de aanwezigheid van de benodigde middelen:
 - Bo-stop / of kraanblaasje met adapter
 - Waterpomptang of pijptang (Zweedse tang)
 - Voldoende met asbestopdruk gemerkte luchtdichte kunststof afvalzakken
 - Emmer met water
 - Borstel voor gebruikt gereedschap nat te reinigen
 - Duct tape
 - Keuze uit 2 type vochtige doekjes, Polkadot wetwipes en/of Wypall 7772 of Wypall 7775 doekjes. Je hebt ongeveer 15 doekjes per los te draaien koppeling nodig (foto 1)

Foto 1 - Polkadot wetwipes en Wypall doekjes

- Gebruik **alleen** de voorgeschreven materialen.
- De voorgeschreven vochtige doekjes dienen nat te zijn, te droge doekjes hebben geen effect en zorgen voor extra emissie.
- Er zijn voor deze werkzaamheden geen asbest gerelateerde PBM zoals een overall of ademhalingsbescherming noodzakelijk.
- Als de omstandigheden afwijken van de in VIAG aangegeven werkwijze: staak de werkzaamheden en neem contact op met de werkverantwoordelijke.

Tijdens het werk

1. Voer je LMRA uit op andere asbest toepassingen in de meterkast zoals in de standaard procedures staat, vind je afwijkingen handel volgens het vastgestelde proces.
2. Leg alle benodigde materialen klaar en zorg dat er tijdens de werkzaamheden geen verspreiding van vezels kan plaatsvinden.
3. Zorg dat na iedere beschreven handeling de gebruikte vochtige doekjes direct in de afvalzak gedeponeerd worden.
4. Plaats onder de te vervangen verbinding vochtige doekjes om eventueel loskomend materiaal op te vangen.
5. Reinig met een vochtig doekje de te bewerken buis / koppeling en doe het doekje direct in de afvalzak (foto 2).
6. Draai nu de gaskraan dicht en verwijder de gasmeter, deze handeling is veilig omdat hier een rubberen afdichtring gebruikt is.
7. Bij het vervangen van alleen een drukregelaar is het gebruik van tijdelijk afsluitmiddel niet van toepassing.
8. Kies het juiste tijdelijke afdichtmiddel (Bo-stop of kraanblaasje) en monteer deze met adapter op de te vervangen hoofdkraan.
9. Draai nu de hoofdkraan weer open en plaats het tijdelijke afdichtmiddel door de kraan en demonteer hierna de adapter.
10. Omwikkel het eerste doekje om het leidingdeel wat vast blijft zitten met een overlap van minstens 3 cm over de koppeling. Houdt het doekje op zijn plek met een stuk tape. Plaats het tweede doekje over de los te draaien koppeling met ook een minimale overlapping van 3 cm over de leiding en over het al aangebrachte doekje (foto 3).

Foto 2 - Reinigen van buis/ koppeling

Foto 3, 4 en 5 - Plaatsing doekjes en losdraaien

11. Indien de leiding of koppeling meedraait, dan plaats je een extra tang over het doekje om meedraaien te voorkomen (foto 4 en 5).
12. Zodra de verbinding is losgenomen, verwijder je de kraan / regelaar inclusief het doekje (deze prop je in het open deel) en deponer deze meteen in de afvalzak, en zorg dat hierbij geen deeltjes uit het doekje of de kraan kunnen vallen (foto 6).

Foto 6 - Verwijderen kraan

13. Pak nu een nieuw doekje en maak met de schroefdraad mee, de draadverbinding schoon en deponer het doekje hierna direct in de afvalzak. Het gebruik van een staalborstel of schuurlijnen is **niet** toegestaan.
14. Nadat de schroefdraad gereinigd is plaats je eventueel na het aanbrengen van Teflon of Loctite de nieuwe hoofdkraan / regelaar of bij afsluiting van de leiding een afsluitdop / -kap.

Stappen 15 t/m 19 zijn voor het vervangen van een drukregelaar niet van toepassing.

15. Plaats de adapter van het tijdelijke afsluitmiddel terug op de nieuw geplaatste hoofdkraan.
16. Trek de Bo-stop of kraanblaasje terug in de adapter.
17. Draai de hoofdkraan dicht.

18. Pak een nieuw vochtig doekje verwijder de tijdelijke afdichting, zodra de afdichting los komt sluit de opening af met een doekje en stop de adapter in de emmer water en deponeer het doekje direct in de afvalzak (foto 7 en 8).

Foto 7 en 8 - Tijdelijke afdichting verwijderen

19. Reinig het tijdelijke afdichtmiddel goed met water.
20. Vouw de gebruikte vochtige doekjes onder de losgedraaide en inmiddels weer bevestigde koppelingen voorzichtig dicht zodat uitgevallen materiaal er in blijft zitten en het vochtige doekje als prop in de afvalzak gegooid kan worden.

Na het werk

21. Inspecteer het oppervlak/vloer onder de vervangen hoofdkraan op brokjes kit en hennep. Maak het oppervlak onder de vervangen hoofdkraan ruim schoon met een nieuw vochtig doekje en stop dit doekje ook direct in de asbest afvalzak.
22. Reinig de gebruikte tangen in de emmer met water en let goed op de aanwezigheid van eventueel restant materiaal in de bek van de tang, en gebruik hierbij zo nodig de staalborstel onder water. Maak het gereedschap droog (foto 9).

Foto 9 – Reinigen gereedschappen

23. Water kan op normale wijze via riool afgevoerd worden.
24. Sluit de asbest afvalzak met zo min mogelijk lucht door middel van de zwanenhalsmethode af.
25. Doe een tweede afvalzak om de eerste asbest afvalzak en sluit ook deze af met de zwanenhalsmethode. Deze zak moet asbeststickers aan de buitenzijde bevatten.
26. Voer de afvalzak af volgens de interne asbest afvoer instructies.
27. Bouw de meteropstelling eventueel opnieuw op.
28. Neem de binnen installatie in bedrijf volgens de gebruikelijke VWI.
29. Was handen, armen en gezicht.

Maatregelen organisatie

- Zorg dat het werk wordt uitgevoerd door daarvoor bevoegd personeel en dat zij een opleiding asbest hebben gevolgd.
- Zorg voor een instructie/opleiding op basis van deze werkinstructie.
- Zorg voor een wasgelegenheid zodat medewerkers hun armen, handen en gezicht kunnen wassen.
- Zorg voor de benodigde middelen:
 - Bo-stop / of kraanblaasje met adapter
 - Waterpomptang of pijptang (Zweedse tang)
 - Voldoende met asbestopdruk gemerkte luchtdichte kunststof afvalzakken
 - Emmer met water
 - Borstel voor gebruikt gereedschap nat te reinigen
 - Duct tape
 - Keuze uit 2 type vochtige doekjes, Polkadot wetwipes en/of Wypall 7772 of Wypall 7775 doekjes. Je hebt ongeveer 15 doekjes per los te draaien koppeling nodig (foto 1)

Foto 1 - Polkadot wetwipes en Wypall doekjes

- Regel de afvoer van het asbesthoudend afval direct van het werk of van de tussenopslag door een daartoe bevoegd bedrijf. Controleer bij het afvalinname punt hoe het afval aangeleverd wordt.

Info arbodeskundigen

Verwijzingen naar wet- en regelgeving, normen en richtlijnen

Dit onderdeel is informatief en maakt geen onderdeel uit van de arbocatalogus.

Wet- en regelgeving

- Arbeidsomstandighedenwet, Artikel 8 Voorlichting en onderricht.
- Arbeidsomstandighedenbesluit, Hoofdstuk 4 Gevaarlijke stoffen en biologische agentia en Hoofdstuk 8 Persoonlijke beschermingsmiddelen en veiligheids- en gezondheidssignalering.
- Arbeidsomstandighedenregeling, Artikel 8.10 'soorten borden incl. bijlage XVIII'.
- Asbestverwijderingsbesluit 2005.
- Productenbesluit asbest (geeft regels over etikettering van asbesthoudende producten).
- Warenwetbesluit persoonlijke beschermingsmiddelen.
- Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen.
- Besluit inzamelen afvalstoffen.
- Regeling inzamelaars, vervoerders, handelaars en bemiddelaars van afvalstoffen.
- Wet milieubeheer voor zover opslag plaatsvindt binnen de inrichting van de asbestverwijderaar.
- VIAG

Richtlijnen

- Reach Guidance: Stoffenmanager 4.0.

Normen

- Ontwerp-NEN 2939: 'Werkplekatmosfeer – Bepaling van de concentratie aan respirabele asbestvezels in de lucht bij het werken met of in de directe omgeving van asbest of asbesthoudende producten, met behulp van microscopische technieken'.
- NEN 2990: Lucht – Eindcontrole na asbestinventarisatie (alleen bij asbestsanering).
- NEN 2991: Lucht – Risicobeoordeling in en rondom gebouwen of constructies, waarin asbesthoudende materialen zijn verwerkt.